

CĪŅAS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mk. 2:1–3:6, Mihas 6:6–8, 1. Sam. 21:1–6, Mk. 3:20–35, Lk. 12:53, Lk. 14:26.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Viņš uz tiem sacīja: ‘Sabats ir celts cilvēka dēļ un ne cilvēks sabata dēļ. Tā nu Cilvēka Dēls ir kungs arī pār sabatu’” (Mk. 2:27, 28).

Mk. 2:1–3:6 satur piecus stāstus, kas ilustrē Jēzus mācību pretstatā reliģisko vadītāju mācībām. Stāsti ir pēc noteikta modeļa – katrs nākamais stāsts ir saistīts ar iepriekšējo, izmantojot tematisku paralēli. Pēdējais stāsts pavēršas atpakaļ, savienojoties ar pirmo.

Katrs no tiem ilustrē kādu Jēzus aspektu, par ko liecina izteikumi Mk. 2:10, 17, 20, 28. Svētdien, pirmdien un otrdien iedziļināsimies šo stāstu un tajos pausto Kristus izteikumu nozīmēs.

Mk. 3:20–35 būs izpētes panti trešdien un ceturtdien.

Tas, ko mēs vēl uzzināsim, ir evaņģēlija autora izmantotā tehnika, ko sauc par “sviestmaižu stāstu”. Šis stāstījuma modelis Marka evaņģēlijā parādās vismaz sešas reizes. Katrā gadījumā uzmanības centrā ir kāds svarīgs Jēzus būtības aspekts, Viņa kā Mesijas loma vai mācekļības būtība.

Šonedēļ pētīsim dažus stāstus par Jēzu un secināsim, ko no tiem varam mācīties.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 20. jūlijā.

Paralizētā vīra dziedināšana

Izlasi Mk. 2:1–12. Ko paralizētais sagaidīja, kad viņš tika atnests pie Jēzus, un ko viņš saņēma?

Vīrietis bija paralizēts, tāpēc četri draugi viņu nesa pie Jēzus. Pēc tam, kad viņi nonēma jumtu un nolaida vīrieti pie Jēzus, kā Mk. 2:5 norāda, Jēzus redzēja viņu ticību. Kā ticība var būt redzama? Tāpat kā mīlestība, tā kļūst redzama darbībās, ko redzamā veidā ilustrēja draugu neatlaidība.

Vīrieša acimredzamā problēma bija fiziska. Tomēr, kad viņš nonāca pie Jēzus, pirmie Viņa vārdi bija par grēku piedošanu. Visas epizodes laikā slimais vīrs nerunā ne vārda. Tā vietā reliģiskie vadītāji iebilda (savā prātā) tam, ko Jēzus tikko bija pateicis. Viņi uzskatīja, ka Viņa vārdi ir zaimojoši, Dieva apmelošana un tikai Dievam piederošas tiesības.

Jēzus satiekas ar apšaubītājiem viņu pašu līmenī, izmantojot rabīniem tipisku argumentācijas stilu, ko sauc par “no mazāka uz lielāku”. Viena lieta ir teikt, ka cilvēka grēki ir piedoti; cita lieta ir likt paralizētam vīram staigāt. Ja Jēzus var likt cilvēkam staigāt Dieva spēkā, tad Viņa tiesības piedot grēkus gūst apstiprinājumu.

Izlasi Mih. 6:6–8. Kā šis teksts paskaidro, kas notika starp Jēzu un vadītājiem?

Reliģiskie vadītāji pazaudēja no redzesloka to, kas patiešām bija svarīgs: taisnīgumu, žēlastību un pazemīgu staigāšanu Dieva priekšā. Kā apsēsti aizstāvēt savu izpratni par Dievu, viņi bija akli pret Dieva darbību tieši viņu acu priekšā. Nekas neliecināja, ka reliģiskie vīri būtu mainījuši savas domas par Jēzu, lai arī Viņš bija sniedzis vairāk nekā pietiekami daudz pierādījumu, ka ir Dieva sūtīts: ne tikai darot viņiem zināmu, ka Viņš spēj lasīt viņu domas (nav vienkāršs varoņdarbs pats par sevi), bet arī dziedinot paralizēto viņu klātbūtnē tādā veidā, ko viņi nevarēja noliegt.

Kā mums uzmanīties, lai ne iekristu tajā pašā slazdā: būt tik apsēstiem ar reliģijas formām, ka tiek zaudēts no redzesloka tas, kas patiešām ir svarīgs patiesā reliģijā (sk. Jēk. 1:27)?

Levija aicināšana un gavēšanas jautājums

Izlasi Mk. 2:13–22. Kas bija Levijs, Alfeja dēls, un kāpēc varēja rasties iebildumi, ka viņš kļūst par Jēzus mācekli? _____

Nodokļu iekasētāji Jēzus laikā bija vietējās vai Romas valdības ierēdņi. Viņi bija nepopulāri starp Jūdejas ebreju iedzīvotājiem, jo viņi bieži prasīja vairāk, nekā vajadzēja, un kļuva bagāti uz savu tautiešu rēķina. Ebreju reliģisko likumu komentāros, Mišnas traktātā Tohorots, teikts: “Ja nodokļu vācēji ieiet mājā, [viss, kas tajā atrodas] kļūst nešķīsts [..].”

Tāpēc nav pārsteidzoši, ka rakstu mācītāji noraidoši jautā: “Kāpēc Viņš ēd kopā ar muitniekiem un grēciniekiem?”

Kā Jēzus atbild uz viņu jautājumu? Viņš to nenoraida. Tā vietā Viņš to pavērs otrādi, norādot, ka ārsts ir vajadzīgs cilvēkiem, kuri ir slimi, nevis veseli. Tādējādi Viņš apgalvo, ka ir garīgais ārsts, kurš var dziedināt ar grēku slimo dvēseli. Un vai ārstam nevajadzētu doties turp, kur ir slimie?

Mk. 2:18–22 iesāk jaunu tēmu. Tas ir centrālais no pieciem stāstiem, kas runā par cīņu. Ja iepriekšējā sadaļā bija Levija sarūpētais mielasts, šis nākamais stāsts ir par gavēni. Tajā apskatīts jautājums, kāpēc Jēzus mācekļi negavē, kā to dara Jānis Kristītājs un farizeji. Jēzus atbild ar ilustrāciju jeb līdzību, kurā Savu klātbūtni salīdzina ar kāzu mielastu. Ja visi viesi gavētu, tās būtu ārkārtīgi dīvainas kāzas. Taču Jēzus paredz dienu, kad ligavainis tiks paņemts prom, un tas ir mājieni uz krustu. Tad būs daudz laika gavēnim.

Jēzus turpina ar divām ilustrācijām, kas izceļ kontrastu starp Viņa mācību un reliģisko vadītāju mācībām – jauns ielāps uz vecās drēbes un jauns vīns vecos vīna traukos. Interesants veids, kā pretstatīt Kristus un reliģisko vadītāju mācības. Tas parāda, cik samaitātas bija kļuvušas skolotāju metodes. Pat patiesu reliģiju var pārvērst tumsā, ja dievlūdzēji nav uzmanīgi.

Kas ir tie, kurus mūsdienās var uzskatīt par muitniekiem Jēzus laikā? Kā mēs pielāgojam savas domas par viņiem? _____

Sabata Kungs

Mk. 2:23, 24 farizeji apsūdz mācekļus tajā, ka viņi pārkāpj sabatu. Saskaņā ar jūdu tradīciju sabatā bija aizliegtas 39 darba formas, kas, pēc farizeju domām, ietvēra arī to, ko darija mācekļi.

Izlasi Mk. 2:23–28. Kā Jēzus atbild uz farizeju izvirzīto apsūdzību? _____

Jēzus atbild ar stāstu, kā Dāvids ēda svētās skatāmās maizes (1. Sam. 21:1–6). Skatāmā maize tika izņemta sabatā; tāpēc Dāvida ceļojums, iespējams, bija ārkārtas bēgšana sabatā. Jēzus apgalvo, ka, ja Dāvids un viņa vīri tika attaisnoti attiecībā uz skatāmo maizi ēšanu, tad Jēzus mācekļi ir attaisnoti attiecībā uz graudu plūkšanu un ēšanu.

Turklāt Jēzus norāda, ka sabats tika radīts cilvēces dēļ, nevis otrādi, un ka Viņa apgalvojuma pamatā ir tas, ka Viņš ir sabata Kungs.

Izlasi Mk. 3:1–6. Kā šis stāsts ilustrē Jēzus domu, ka sabats tika radīts cilvēces labā?

Jēzus atkal piedzīvo domstarpības ar reliģiskajiem vadītājiem par sabatu. (Tomēr ievērojiet, ka strīds nekad nav par pašu sabata dienu.) Reliģiskie vadītāji vēlas apsūdzēt Jēzu, ka Viņš dziedina sabatā. Jēzus nevirās stāties viņiem pretī. Viņš rada kontrastu starp labo un ļauno, dzīvības glābšanu un nogalināšanu. Atbilde uz Viņa jautājumu ir acīmredzama; darīt labu un glābt dzīvību ir daudz piemērotākas sabata aktivitātes.

Jēzus turpina dziedināt cilvēku. Tas sadusmo Viņa pretiniekus, kuri nekavējoties sāk plānot Viņa nāvi. Stāsta ironija ir tāda, ka tie, kas gribēja pieķert Jēzu sabata pārkāpšanā, paši pārkāpa sabatu, plānojot Viņa nāvi šajā dienā.

Kādus sabata ievērošanas principus jūs varat gūt no šiem stāstiem, kā arī izaicinājumiem, ko mēs piedzīvojam mūsdienās, ievērojot sabatu? _____

“Sviestmaizes stāsts”. 1. daļa

Izlasi Mk. 3:20–35. Kādu saikni tu atrodi starp abiem stāstiem, kas ietverti šajos pantos? _____

Šis fragments ir pirmais “sviestmaizes stāsts” Marka evaņģēlijā, kur viens stāsts tiek iesākts, tad tiek pārtraukts ar citu stāstu, un pirmais stāsts tiek pabeigts tikai pēc tam.

Virspusēji stāsts ir par to, ka Jēzus tuvinieki gatavojas uzņemties atbildību par Viņu, jo domā, ka Viņš ir sajucis prātā (Mk. 3:21). Taču stāsta patiesā vēsts ir par rakstu mācītājiem no Jeruzalemes, kas apsūdz Jēzu slepenā sadarbībā ar velnu. (Šodienas pētījums koncentrējas uz stāsta patieso nozīmi – skat. Mk. 3:22–30.)

Mk. 3:22 rakstu mācītāji izvira apsūdzību, ka Jēzus dziedinošais spēks nāk no velna. Jēzus vispirms atbild ar vispārīgu jautājumu: “Kā sātans var izdzīt sātanu?” Nav loģiski, ka sātans darbotos pret sevi. Jēzus turpina runāt par šķelšanos valstībā, namā un pašā sātana, parādot, cik absurda šāda sadalīšana būtu viņu panākumiem. Bet tad Kungs maina tematu un stāsta par stipra vīra saistīšanu, lai izlaupītu viņa māju. Šajā pēdējā piemērā Jēzus ir kā zaglis, kas ienāk sātana namā un sasaista tumsas valdnieku, lai atbrīvotu gūstekņus.

Izlasi Mk. 3:28–30. Kas ir nepiedodamais grēks, un ko tas nozīmē? _____

Nepiedodamais grēks ir grēks pret Svēto Garu, nosaucot Gara darbu par velna darbu. Ievērojiet, ka Mk. 3:30 iemesls, kāpēc Jēzus izsaka savus apgalvojumus Mk. 3:28, 29, ir tāpēc, ka saskaņā ar rakstu mācītājiem Viņā esot nešķīsts gars, lai gan patiesībā tas ir Svētais Gars. Ja jūs saucat Svētā Gara darbu par velna darbu, tad jūs neieklausīsieties Svētajā Garā, jo neviens pie pilna prāta nevēlas sekot velna vadībai.

Kāpēc bailes, ka tu varētu būt izdarījis “nepiedodamo grēku”, atklāj, ka tu to neesi izdarījis? Kāpēc pašas bailes liecina, ka tu neesi to izdarījis? _____

“Sviestmaizes stāsts”. 2. daļa

Izlasi Mk. 3:20, 21. Kāda pieredze lika Jēzus ģimenei domāt, ka Viņš ir zaudējis prātu?

Garīgās nestabilitātes apsūdzība ir diezgan nopietna. Parasti tā rodas no pieredzes, kad cilvēks apdraud savu drošību. Jēzus ģimene to izjuta attiecībā uz Viņu, kad Viņš bija tik aizņemts, ka neatlika laika apstāties un paēst. Viņi gatavojas uzņemties atbildību par Viņu, un tur pārtrūkst sviestmaizes virspusējais stāsts, kuru savukārt pārtrauc patiesais stāsts par rakstu mācītājiem, kuri apsūdz Jēzu sadarbībā ar velnu.

Starp šī “sviestmaizes stāsta” ārējo un iekšējo stāstu pastāv dīvaina paralēle. Šķiet, ka Jēzus ģimenei ir līdzīgs skatījums uz Viņu tāpat kā rakstu mācītājiem. Ģimene saka, ka Viņš ir traks. Rakstu mācītāji saka, ka Viņš ir savienībā ar velnu.

Izlasi Mk. 3:31–35. Ko vēlas Jēzus ģimene, un kā Viņš uz to reaģē? _____

Šī aina var šķist dīvaina. Ja jūsu māte vai citi ģimenes locekļi nāk pie jums, vai jums nevajadzētu tikties ar viņiem? Problēma bija tā, ka Jēzus ģimene tajā laikā nebija saskaņā ar Dieva gribu. Jēzus atzina šo patiesību un šajā fragmentā no jauna definē ģimeni. Tie, kas dara Dieva gribu, ir Viņa brālis, māsa un māte. Viņš ir Dieva Dēls, un tie, kas pieskaņojas Dieva gribai, kļūst par Viņa ģimeni.

Abi Marka evaņģēlija “sviestmaizes stāsti” kopā satur dziļu ironiju. Iekšējā stāstā Jēzus saka, ka sašķelta māja nevar pastāvēt. No pirmā acu uzmetiena šķiet, ka ārējā stāstā Jēzus paša māja, Viņa ģimene, ir sašķelta! Taču Jēzus šo mīklu atrisina, pārdefinējot ģimeni. Viņa īstā ģimene ir tie, kas pilda Dieva gribu tāpat kā Viņš (sk. Lk. 12:53, Lk. 14:26).

Vēsturē kristieši ir bieži atsvešinājušies no saviem radniekiem. Tā ir smaga pieredze. Šī Rakstu vieta Marka evaņģēlijā atklāj, ka Jēzus piedzīvoja tādas pašas grūtības. Viņš saprot, kā tas ir, un var mierināt tos, kuri izjūt šo bieži sāpīgo izolāciju.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Levijs Matejs” (272.–280. lpp.) un “Sabats” (281.–289. lpp.).

“Kad Pestītājam jautāja: ‘Vai ir brīv sabbatā dziedināt?’ Jēzus atbildēja: ‘Kurš cilvēks jūsu starpā, kam viena avs, un kad tā sabbatā iekrīt bedrē, to nesatvers un neizvilks ārā? Vai cilvēks nav daudz labāks par avi? Tādēļ ir gan brīv sabbatā labu darīt.’ (Mt. 12:10–12)

Baidīdamies iekļūt nepatikšanās, spiegi neuzdrošinājās atbildēt Kristum ļaužu priekšā. Tie zināja, ka Viņš bija teicis patiesību. Bet tie drīzāk bija gatavi pamest cilvēkus ciešanās, nekā pārkāpt savas tradīcijas, kaut arī tajā pašā laikā palīdzēja dzīvniekiem, lai īpašniekam nerastos zaudējumi. Vairāk labvēlības tika parādīts dzīvniekam nekā cilvēkam, kas radīts pēc Dieva līdzības. Tas ilustrē visas maldīgās reliģijas. Tās rodas no cilvēka vēlēšanās paaugstināties pār Dievu un beidzas cilvēka pazemošanā zemāk par dzīvnieku. Katra reliģija, kas apkaro Dieva kā valdnieka tiesības, atņem cilvēkam to godību, kas tam tika dota radīšanas brīdī un būs atkal atjaunota Kristū. Ikviens nepatiesa reliģija saviem piekritējiem māca izturēties nevēriģi pret cilvēku vajadzībām, sāpēm un tiesībām. Evaņģēlijs turpretī cilvēci paaugstina kā Kristus asinīm atpirktu un māca ar laipnu uzmanību atsaukties uz cilvēku vajadzībām un ciešanām. Kungs saka: ‘Vīrs būs dārgāks nekā tīrs zelts, un cilvēks dārgāks nekā Ofīra dārgumi’ (Jes. 13:12).” (“Laikmetu ilgas”, 286., 287. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādas stratēģijas vai prakse palīdz jums un jūsu vietējai draudzei būt iejūtīgiem pret cilvēkiem, kas cieš klusībā, piemēram, paralizēti cilvēki, līdzīgi kā Mk. 2. nodaļā?

2. Padomājiet par to, cik naidpilni un akli savās tradīcijās un dogmās bija kļuvuši reliģiskie vadītāji, kuri noraidīja Jēzu, un pat Viņa brīnumi, kuriem vajadzēja atvērt viņu prātus, to nevarēja panākt. Kā mēs kā tauta varam būt piesardzīgi, lai ar mums nenotiktu kas līdzīgs?

3. Kā jūsu vietējā draudze var kļūt par “ģimeni” tiem, kuru tiešā bioloģiskā ģimene viņus, iespējams, ir noraidījusi ticības dēļ?

4. Vēl pakavējieties pie jautājuma par “nepiedodamo grēku”. Grupā pārrunājiet, ko tas nozīmē un kā mēs varam būt droši, ka to neizdarīsim.